

Return correct a l'idiom

Deputadas e deputads han nizzegià stediain l'ura da dumondas

■ (mc) **L'ura da dumondas en il cussegl grond ha la finamira da liquidar a moda speditiva dumondas actualas per uschia prevegnir ad ina lavina d'intervenziuns persunalas che chaschunan blera lavur a l'administraziun.** Il spectrum da las dumondas è vast ed ha cumpiglià l'alfabetisaziun rumantsch grischun resp. return als idioms, l'engaschament finanziel e persunal dal chantun a favur da la taxa turistica, il provediment medicinal tras medis da chasa, la perfecziun da la magistraglia, la finanziaziun da la refurma dal territori, ils custs per la speditiun dal material da vuschar per Svizzers en l'ester e la nova staziun da pendicularas sin il Péz Val Gronda.

Alfabetisaziun correcta

En connex cun il return da l'alfabetisaziun dal rumantsch grischun tar ils idioms aveva la regenza declerà ch'ella vegnia ad incaricar ils inspecturs da scola da controllar las classas che èn vegnidas alfabetisadas en rumantsch grischun en las vischnancas da pionier. *Vincent Augustin* (pcd Cuira) è s'infurmà davart ils resultats.

Sco quai che cusseglier guvernativ *Martin Jäger* ha infurmà han ils inspecturs responsabels pudì constatar che tut las vischnancas che han decidì da returnar als idioms sco lingua d'alfabetisaziun han fatg quai a moda correcta tenor l'ordinaziun da la regenza. L'ordinaziun preveda che las annadas che han cumenzà cun l'alfabetisaziun en rumantsch grischun han da cuntinuar cun il rg sco lingua da scola. Mo las annadas che vegnan da nov en scola pon vegnir alfabetisadas puspè en l'idiom. Da preschent sajan dentant anc pendents plirs recurs en chausa.

Engaschament dal chantun en connex cun taxa da turissem

Il chantun Grischun na paja nagut a la campagna da votaziun per la taxa da turissem (TAG). Quai ha il cusseglier guvernativ *Hansjörg Trachsel* respundì ad ina dumonda correspundenta da Vincent Augustin (pcd Cuira). El aveva vulì savair da la regenza quants daners publics che vegnian investids en la campagna da votaziun. Quai fissi ord optica statal-giuridica fitg problematic.

Cun l'influenza da l'Uffizi chantunal per economia e turissem sin la votaziun davart la taxa turistica s'occupa era la dumonda da deputà *Christian Jenny* (pld Scanveg). El pretenda che l'uffizi numnà haja miss en vista ina contribuziun finanziaria per la colliaziun dal territori da skis da Lai ed Arosa mo sche ils pertutgads sajan era pronts da sustegnair la taxa turistica. Questa cundiziun vegn refusada vehementamain da cusseglier guvernativ Hansjörg Trachsel. Ils employads da l'uffizi menziunà sajan stads engaschads intensivamain en la preparaziun da la lescha da finanziaziun per il turissem e vegnian uschia contactaads intensivamain tant d'aderents sco d'adversaris e cunzunt da las medias. Ins stettia a disposiziun per infurmaziuns, na prendia dentant betg part da discussiuns al podì, ha punctuà Trachsel.

Claudia Kleis-Kümin (pcd Tusaun) consatescha che las vischnancas sajan responsablas per l'incasso da las taxas da turissem. Gist per vischnancas che n'avevan fin qua nagina lescha turistica muntia quai expensas supplementaras. Hansjörg Trachsel ha respundì che il chantun sa gidia cun las vischnancas en l'execuziun da la lescha, el na possia dentant betg surpigliar ils custs.

Mancanza da medis da chasa

La dumonda da deputà *Philipp Gunzinger* (pld Suot-Tasna) s'occupa da la mancanza acuta da medis da chasa per pudair garantir er en l'avvegnir in provediment medicinal sufficient en tut las vallas da noss chantun. El ha vulì savair co la regenza giuditgescha quest svilup e tge aspectativas ella haja en quest resguard envers las regiuns e las vischnancas. Cusseglier guvernativ *Christian Rathgeb* constatescha che la mesadad dals medis da chasa che pratitgeschan actualmain en il Grischun sajan sur 55 onns. Quai muntia ch'ins haja per l'avvegnir radund ina terza pli paucs medis da chasa. La raschun saja che la populaziun vegnia adina pli veglia e che ils plazs da studi da medischna sajan limitads. En l'avvegnir duain almain 1100 medis per onn obtegnair ina piazza da studi.

Pendiculara Péz Val Gronda

La regenza dal Tirolo ha concedì da construir ina staziun da muntogna da la pendiculara sin il Péz Val Gronda, senza consultar las autoritads communalas da Ramosch e Tschlin, la Regiun Engiadina Bassa ed il chantun. Quai malgrà che il nov edifiziu sa chatta mo 8 meters davent dal cunfin svizzer. Sin dumonda correspundenta da *Leta Steck-Rauch* (pld Ramosch) respunda cusseglier guvernativ Hansjörg Trachsel che il chantun haja naginas pussaivlad d'intervegnir damai che naginas parts da l'edifiziu sajan sin intschess svizzer (princip territorial). In'orientaziun dals cunfinants svizzers fissia dentant stada cunvegna. Eventuals conflicts cun la protecziun da natira e selvaschna vesa Trachsel dentant sche las pistas avessan da transitar ils territoris protegids da Zuost/Sent e Griosch/Vnà.

Tranter auters han er ils deputads Vincent Augustin, Claudia Kleis-Kümin e Philipp Gunzinger (da san.) nizzegià l'ura da dumondas per obtegnair ina pronta resposta da la regenza.